

UCHWAŁA NR VII/44/2019

RADY MIEJSKIEJ W GNIEWKOWIE

z dnia 27 lutego 2019

w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Gniewkowo na lata 2019 – 2021”.

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt. 15 art. 41 ust 1 art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.)¹ w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 poz. 998 ze zm.)², Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Gniewkowo na lata 2019-2021” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Gniewkowo na lata 2019-2021 realizowany będzie przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewkowo.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gniewkowa.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Szymon Krzysztof
Szymon Krzysztof

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432, poz. 2500

² Dz. U. z 2018 r. poz. 1076, poz. 1544, poz. 2245

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 .998 t.j .), który stanowi, że do zadań własnych Gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Rada Gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, związane z realizacją zadania, uchwala gminne programy wspierania rodziny.

Realizacja powyższego zadania w Gminie Gniewkowo prowadzona będzie w ramach kontynuacji założeń poprzedniego Programu na lata 2016-2018 w oparciu o załączony Gminny Program Wspierania Rodziny, którego głównym celem jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Gniewkowo na lata 2019 – 2021 jest w pełni uzasadnione.

Sporządziła:

A. Marczak
M. Kopyszka

Przewodniczący Rady
Szymon Krzysztof
Szymon Krzysztof

Załącznik do Uchwały Nr VII/44/2019
Rady Miejskiej w Gniewkowie
z dnia 27 lutego 2019 roku

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY DLA GMINY GNIEWKOWO
NA LATA 2019 - 2021**

WSTĘP

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku w wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na Gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176pkt. 1 w. cyt. ustawy do zadań Gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich programów wspierania rodziny. Opracowany Gminny Program Wpierania Rodziny jest jednym z elementów realizacji postanowień ustawy. Program jest kontynuacją Gminnego Programu Wpierania Rodziny dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2018 i ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinom angażującego zasoby gminy.

Każda rodzina tworzy własną niepowtarzalną atmosferę życia. Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży poprzez nieuświadomione przekazywanie wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań. Zdrowa rodzina wypełniając w sposób prawidłowy swoje funkcje zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości dając im możliwość prawidłowego rozwoju i prawidłowego wypełniania ról społecznych w przyszłości. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny, wymienić należy: niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, karalność sądową, przejawy psychopatii, maltretowanie oraz znęcanie się nad dzieckiem. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą. Rodzina dotknięta nimi bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych.

Podstawą do rozwiązywania problemów jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą najbardziej optymalną i skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną, w przypadku gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Program zatem ma charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i prowadzonych poszczególnych zadań.

PODSTAWY PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 . 998t.j.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018.1508 t.j. z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018.2137 t. j.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018. 1030t.j.).

DIAGNOZA

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcjonalności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych została dokonana w oparciu o dane statystyczne w Miejsko-Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej w Gniewkowie.

W układzie tabelarycznym przedstawiono liczbę rodzin, znajdujących się pod opieką Ośrodka z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.

Tabela: Liczba rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczym objętych pomocą pracownika socjalnego.

Liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i potrzebą ochrony macierzyństwa	Lata		
	2016	2017	2018
	103	80	60

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-03 za lata 2016-2018

Jak wynika z powyższych danych w ostatnich latach jest tendencja malejąca rodzin niewydolnych wychowawczo. Przyczyną zaistniałej sytuacji jest z pewnością poprawa sytuacji ekonomicznej rodzin związana z wprowadzeniem ustawy o realizacji świadczeń wychowawczych 500+ oraz poprawa sytuacji na rynku pracy. Jednakże nadal występuje zagrożenie z trudnościami rodzin w odnalezieniu się w dzisiejszym świecie. Bezzadność w określeniu pozytywnych wartości, które powinny być przekazywane przez rodziców swoim dzieciom. Nadal występuje zagrożenie związane z uzależnieniem od alkoholu, ale nie tylko. W ostatnim okresie pojawiło się niebezpieczne zjawisko uzależnienia od Internetu, agresji wśród młodzieży.

Niestety do kręgu świadczeniobiorców Ośrodka trafiają nowe rodziny dysfunkcyjne opiekuńczo i wychowawczo. Szansą na odbudowanie bezpiecznego środowiska rodzinnego jest gotowość do współpracy w rozwiązywaniu problemów rodzinnych z pracownikiem

socjalnym, kuratorem sądowym, asystentem itp. W wielu przypadkach niestety nie ma u rodziców woli zmiany sposobu życia. Wówczas zachodzi konieczność zapewnienia dzieciom zastępczych form opieki. Dzieje się tak w szczególności w tych rodzinach, gdzie głównym problemem jest alkoholizm, przemoc lub uzależnienia, często bez wsparcia dalszej rodziny. Brak woli podjęcia leczenia odwykowego, notoryczne zaniedbywanie potrzeb dzieci, stają się przyczyną ograniczenia lub pozbawienia władzy rodzicielskiej.

Tabela Dane dotyczące dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Rodzaj rodziny lub placówki	Lata			Obecnie (2019 rok styczeń)
	2016	2017	2018	
Rodziny zastępcze spokrewnione	6	7	5	5
Rodziny zastępcze niespokrewnione	1	1	1	1
Rodziny zastępcze zawodowe	5	4	2	1
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	11	12	12	11

Źródło: Opracowania własne

Z analizy danych wynika, iż od 2016 roku liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej i placówkach utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie. Dzieci przebywające obecnie z rodzinach zastępczych i placówkach zostały umieszczone przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie lub kuratora zawodowego na podstawie wyroku sądowego. Koszty utrzymania dzieci w powyższych placówkach ponoszone są przez Gminę. Zgodnie z art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej koszty te stanowią do 50% rzeczywistych kosztów poniesionych na każde dziecko. Ponoszenie dużych kosztów z opłatami za pobyt dziecka w placówce lub w rodzinie zastępczej ma ogromny wpływ na ograniczone możliwości przydzielania asystenta rodzinom biologicznym, którym zostały odebrane dzieci, co skutkuje ograniczonymi możliwościami współpracy z tym rodzicami w celu powrotu dzieci do środowiska rodzinnego.

Tabela Liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej

Liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej	Lata		
	2016	2017	2018
	0	2	1

Źródło: Opracowania własne

Do rodziny biologicznej w 2017 roku powróciło dwoje dziecko z uwagi na poprawę sytuacji rodziny biologicznej i podjętej współpracy tej rodziny z pracownikiem socjalnym, kuratorem sądowym i asystentem. Natomiast 2018 roku do rodziny biologicznej powróciło jedno dziecko z uwagi na uzyskanie pełnoletności.

Nadmienić należy, że zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wspieranie rodziny w formie asystenta rodziny jest prowadzone za zgodą i aktywnym udziałem rodziny, której odebrano dzieci, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. W większości przypadków rodziny te nie wyrażają zgody na przydzielenie asystenta, co ma też negatywny wpływ na możliwość powrotu dziecka do środowiska rodzinnego. Tylko w nielicznych przypadkach asystent przydzielany jest wyrokiem Sądu.

Przy zlecaniu asystentowi rodziny pracy z daną rodziną, brany jest pod uwagę głównie zakres pomocy, jaki powinien zostać udzielony danej rodzinie. Z ustawy wynika ponadto, że asystent rodziny powinien swą pracę prowadzić za zgodą i przy aktywnym udziale rodziny oraz pobudzać ją do aktywnego współdziałania. Miejsce prowadzenia pracy z rodziną jest miejsce jej zamieszkania. Poniżej w układzie tabelarycznym przedstawiono liczbę rodzin w poszczególnych latach, którym przydzielono asystenta rodziny

Tabela Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny

Lata	Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny	w tym wyrokiem Sądu
2016	41	7
2017	32	5
2018	33	3

Źródło: Opracowania własne

Praca z rodzinami jest procesem złożonym i długotrwałym. Efekty pracy z rodzinami w przeważającym stopniu zależą od aktywności rodzin, otwarcia na otrzymywane wsparcie, chęci wprowadzenia w swoim życiu zmian. Objęcie rodziny wsparciem asystenta nie jest gwarancją przywrócenia rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Jak wynika z powyższych danych liczba osób, którym udzielono powyższego wsparcia jest zróżnicowana. Od 2016 roku przydzielanie asystenta rodziny ma tendencje malejące. Nie oznacza to jednak rozwiązania problemu. Obecnie zatrudnionych jest 2 asystentów, którzy zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny mają pod swoją opieką 30 rodzin (każdy asystent może pracować maksymalnie z 15 rodzinami). Zgodnie z danymi ze sprawozdań statystycznych MP i PS -03 za 2018 rok posiadanych w Ośrodku Pomocy pracownicy socjalni obejmują pomocą z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz ochrony macierzyństwa 60 rodzin. Są to rodziny, którym udzielone jest wsparcie również asystenta rodziny.

Tabela Koszty zatrudnienia asystenta rodziny.

Koszty zatrudnienia asystenta rodziny	Lata		
	2016	2017	2018
Kwota			
➤ w tym dotacja otrzymana w ramach programów ministerialnych	48.018,00	36.984,00	37.277,00
➤ środki własne Gminy	19.183,51	22.187,98	26.421,00

Źródło: Opracowania własne

Poniżej w układzie tabelarycznym przedstawione zostały koszty jakie Gmina ponosi za umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela Koszty ponoszone przez Gminę za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej.

Koszty ponoszone przez Gminę za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej i placówkach opiekuńczo-wychowawczych	Lata		
	2016	2017	2018
Razem:	245.504,67	248.012,29	273.128,77
w tym:			
- piecza zastępcza	48.034,18	37.419,74	39.001,58
- placówki opiekuńczo-wychowawcze	197.470,49	210.592,55	234.127,19

Źródło: Opracowania własne

Jak wynika z powyższych danych koszty umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej i w placówkach opiekuńczo – wychowawczych drastycznie wzrastają z roku na rok. Powodem takiego stanu jest zapis ustawy o pieczy zastępczej, mówiący, iż w pierwszym roku za dziecko Gmina ma obowiązek ponoszenia kosztów utrzymania w 10%. W drugim roku 30%, natomiast w trzecim i latach następnych 50% kosztów. Obecnie Gmina ponosi opłaty za 18-ro dzieci. W większości opłacana kwota dotyczy 50% kosztów utrzymania.

- W placówkach – 8-ro dzieci ma opłacane koszty w wysokości 50% i 3-je w wysokości 30%;
- W rodzinach zastępczych – 6-je ma opłacane koszty w wysokości 50%, 1-je w wysokości 30%

Istotnym elementem diagnozy jest analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w obszarze wsparcia rodziny. Analizę SWOT w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela Analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w obszarze wsparcia rodziny

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
➤ współpraca instytucji działających na rzecz rodziny ➤ doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny ➤ dobre rozeznanie środowiska lokalnego – diagnoza ➤ podejmowanie działań zapobiegających umieszczeniom dzieci poza ich rodziną naturalną ➤ profesjonalna praca służb pomocy społecznej ➤ zatrudnienie asystentów rodzin pozwalające na efektywne budowanie mechanizmów współpracy z rodziną i dzieckiem w środowisku naturalnym ➤ realizacja projektów socjalnych ➤ działalność Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego przy GKRPA ➤ funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie ➤ dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych świadczonych dla rodzin ➤ rozwój bazy rekreacyjno – sportowej służącej rodzinie (boiska Orlik, świetlice sołeckich, plac zabaw)	➤ Wysokie koszty utrzymania rodziny ➤ Niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych ➤ Brak gotowości rodzin do zmian stylu życia ➤ Bezradność i roszczeniowość rodzin korzystających z pomocy społecznej (wzorce pokoleniowe) ➤ zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo - wychowawczych przez rodziców ➤ brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych ➤ mała aktywność rodzin do samoorganizacji „grup wsparcia” lub „grup samopomocowych”
SZANSE	ZAGROŻENIA
- udzielanie rodzinom konsultacji i specjalistycznego poradnictwa (pomoc prawna, psychologiczna, pedagogiczna, mediacyjna, terapeutyczna) - wzrost świadomości dot. korzyści z podjęcia przez rodziny współpracy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - kontynuowanie usług świadczonych przez asystentów rodzin (pomoc rodzinom przeżywającym trudności	- osłabienie - zanik więzi, tradycji rodzinnych, „pęd życia” - wzrost kosztów utrzymania rodzin - zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo - wychowawczych przez rodziców - uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy” - brak świadomości problemu i umiejętności

w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych) - wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę	szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne - długotrwały i trudno mierzalny proces przywracania rodzinie zdolności prawidłowego funkcjonowania - brak chęci współpracy i zaangażowania ze strony rodzin niewydolnych opiekuńczo i wychowawczo
---	---

ADRESACI PROGRAMU

Rodziny wychowujące dzieci oraz rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych, zagrożone ubóstwem, problemem uzależnienia oraz rodziny dotknięte przemocą.

CELE PROGRAMU

Cel główny:

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.
- Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.
- Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.
- Profilaktyczne działania na rzecz wspierania rodziny.

Cel -Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Zadania:

- Szczegółowe i kompleksowe rozpoznanie sytuacji rodziny przez pracownika socjalnego.
- Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców.
- Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci.
- Kierowanie osób uzależnionych na leczenie, również za pośrednictwem Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie.
- Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi.
- Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej (w formie żywności, odzieży).

- Udzielenie rodzinom pomocy w zdobyciu nowych kwalifikacji zawodowych oraz w znalezieniu pracy.
- Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny.
- Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną przez asystenta rodziny we współpracy z rodziną i pracownikiem socjalnym.
- Udział asystenta rodziny w szkoleniach.
- Udział pracowników socjalnych w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną.
- Nawiązanie współpracy z krewnymi, pod warunkiem, że sami są wolni od patologii.

Cel - Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.

Zadania:

- Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych.
- Kierowanie dzieci na zajęcia do placówek wsparcia dziennego.
- Kierowanie rodziców z dziećmi do psychologa lub pedagoga.
- Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom (MGKRPA).
- Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności.

Cel - Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

Zadania:

- Współpraca pracownika socjalnego z rodziną biologiczną;
- Współpraca pracownika socjalnego z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w przygotowaniu planu pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej;
- Utrzymywanie osobistych kontaktów rodziców z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej, z wyjątkiem przypadków, w których Sąd zakazał takich kontaktów;
- Udzielenie pomocy rodzicom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- Opracowanie przez pracownika socjalnego współpracy z rodziną biologiczną i koordynatorem pieczy zastępczej planu pracy, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- Udział pracownika socjalnego w okresowej ocenie sytuacji dziecka, której dokonuje organizator pieczy zastępczej;
- Wsparcie finansowe i rzeczowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb, w tym na dojazd do dzieci, przebywających w pieczy zastępczej;
- Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- Organizowanie treningów rodzicielskich;
- Organizacja wsparcia dla rodzin biologicznych w formie porad pedagoga, psychologa, prawnika;

- Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka (wybór szkoły, zawodu, doping do nauki, do poprawy zachowania).

Cel - Profilaktyczne działania na rzecz wspierania rodziny.

Zadania

- Wzrost świadomości prawidłowego wypełniania przez rodziny ról społecznych;
- Wzrost świadomości dotyczących korzyści z podjęcia przez rodziny współpracy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- Udzielanie rodzinom konsultacji i specjalistycznego poradnictwa (pomoc prawna, psychologiczna, pedagogiczna, mediacyjna, terapeutyczna);
- Kontynuowanie usług świadczonych przez asystentów rodzin (pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych);
- Podniesienie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny.

Do realizacji założonych celów wprowadzone są działania, których wybór zostaje poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pełna i efektywna realizacja celów założonych w programie jest możliwa dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności oraz podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Priorytetem naszych działań jest uznanie podmiotowości dziecka oraz jego prawa do wychowania w rodzinie prawidłowo wypełniającą swoje role społecznej lub jak najszybszego powrotu do rodziny biologicznej.

Harmonogram działań programowych

Tabela Harmonogram działań programowych

Cele szczegółowe	Zadania	Osoba/zespół/partnerzy/odpowiedzialni za realizację
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców	Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	pracownik socjalny
	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców	psycholog, radca prawny, specjalista terapii uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pracownik socjalny
	Kierowanie osób uzależnionych na leczenie, również za pośrednictwem Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewkowie	pracownik socjalny, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rejonowy w Inowrocławiu, Poradnie Leczenia Uzależnień w Inowrocławiu, PUNK Konsultacyjny dla uzależnionych przy Urzędzie Miejskim w Gniewkowie, Stowarzyszenie „Cordis”
	Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Przemocy w Rodzinie w rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie	pracownik socjalny, zespół interdyscyplinarny, Policja
	Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi	pracownik socjalny, asystent rodziny
	Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej (w formie żywności, odzieży)	pracownik socjalny, MGOPS, PCK, osoby prywatne, organizacje pozarządowe

Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych	Udzielenie rodzinom pomocy w zdobyciu nowych kwalifikacji zawodowych oraz w znalezieniu pracy	pracownik socjalny, MGOPS – projekty socjalne, PUP, pracodawcy
	Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	pracownik socjalny, asystent rodziny, Sąd Rodzinny i Nieletnich
	Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną przez asystenta we współpracy z rodziną i pracownikiem socjalnym	asystent rodziny, pracownik socjalny
	Udział asystenta rodziny w szkoleniach	MGOPS, organizator szkolenia
	Udział pracowników socjalnych w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną	MGOPS, organizator szkolenia
	Nawiązanie współpracy z krewnymi	pracownik socjalny, krewni
Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych	Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych	pracownik socjalny, MGOPS
	Kierowanie dzieci na zajęcia do placówek wsparcia dziennego oraz punktów wsparcia rodziny i dzieci	światlica środowiskowa na terenie Gminy Gniewkowo
	Kierowanie rodziców z dziećmi do psychologa lub pedagoga	Powiatowy Zespół Poradni Pedagogiczno-Psychologicznych, pedagodzy szkolni, psycholog w MGOPS,
	Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom	Kuratorium Oświaty, PCPR, pracownik socjalny, szkoła, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	MGOPS
	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności	pracownik socjalny, asystent rodziny, kurator
	Utrzymywanie osobistych kontaktów rodziców z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów	rodziny biologiczne, opiekunowie pieczy zastępczej, pracownicy socjalni, asystent rodziny, kurator, psycholog
	Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	pracownik socjalny, asystent rodziny, Sąd Rodzinny i Nieletnich
	Współpraca asystenta rodziny lub pracownika socjalnego z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w przygotowaniu planu pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej	asystent rodziny, pracownik socjalny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
	Udzielenie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej rodziców biologicznych	pracownicy socjalni, PUP, pracodawcy
	Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej	asystent rodziny, pracownicy socjalni, opiekunowie pieczy zastępczej, rodzice biologiczni

	Udział pracownika socjalnego lub asystenta rodziny w okresowej ocenie sytuacji dziecka, której dokonuje organizator pieczy zastępczej	Pracownik socjalny, asystent rodziny, organizator pieczy zastępczej
	Wsparcie finansowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb, w tym na dojazd do dzieci	pracownicy socjalni, MGOPS
	Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego	pracownicy socjalni, asystent rodziny, krewni
	Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka (wybór szkoły, zawodu, doping do nauki, do poprawy zachowania)	pedagog szkolny, psycholog, wychowawca dziecka w szkole, pracownicy socjalni, opiekunowie w pieczy zastępczej

WSKAŹNIKI EWALUACJI PROGRAMU

Wskaźnikami osiągnięcia zamierzonych celów szczegółowych będzie analiza następujących danych:

- Ilość rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych objętych wsparciem asystentów rodzin.
- Ilość rodzin korzystających z porad i konsultacji specjalistów.
- Ilość dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.
- Ilość osób uczestniczących w projektach socjalnych.
- Ilość osób uczestniczących w spotkaniach ze specjalistami.
- Ilość rodzin, które osiągnęły poprawę w funkcjonowaniu, w tym ilość rodzin które zakończyły pozytywnie współpracę z asystentem.

REALIZATORZY PROGRAMU

Podmioty realizujące zadania w obszarze wspierania rodziny oraz inne partnerskie instytucje i organizacje wspomagające:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu
- Urząd Miejski w Gniewkowie
- Powiatowy Urząd Pracy
- Komisariat Policji w Gniewkowie
- Zespół Interdyscyplinarny
- Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewkowie
- Sąd Rejonowy w Inowrocławiu
- Kuratorzy Sądowi
- Placówki Służby Zdrowia
- Placówki Oświatowe
- Pedagodzy szkolni
- Stowarzyszenie „Cordis”
- Poradnie leczenia uzależnień w Inowrocławiu
- Inne organizacje pozarządowe

PRZEWIDYWANE EFEKTY

- stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- ograniczenie szerzenia się patologii w rodzinach dysfunkcyjnych,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego dzieci i rodzin,
- ograniczenie powstawania sytuacji kryzysowych rodzin wymagających interwencji,
- ochrona dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej,

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja Programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

MONITORING I EWALUACJA

Gminny Program Wspierania rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych.

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Burmistrz składa Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją.

PODSUMOWANIE

Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie Gminy Gniewkowo oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystywaniu też własnej aktywności i potencjału jaki posiada. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji Programu będzie wzrost świadomości prawidłowego wypełniania przez rodziny ról społecznych, co będzie miało również wpływ na podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy Gniewkowo.

Przewodniczący Rady
Szymon Krzysztofiaś
Szymon Krzysztofiaś